TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Dòng vốn tăng tốc, ngân hàng chịu áp lực kép thanh khoản và lãi suất

06:37 10/04/2026

Bước sang quý II/2026, thị trường tài chính – ngân hàng chứng kiến một diễn biến đáng chú ý khi tín dụng tăng trưởng nhanh, trong khi huy động vốn lại chậm lại rõ rệt. Sự "lệch nhịp" này đang tạo ra sức ép lớn lên thanh khoản hệ thống, buộc các ngân hàng phải điều chỉnh chiến lược vốn, đồng thời kéo theo xu hướng tăng lãi suất trên diện rộng.

Theo số liệu từ cơ quan thống kê, chỉ trong chưa đầy ba tháng đầu năm, gần 400.000 tỷ đồng đã được bơm thêm vào nền kinh tế thông qua kênh tín dụng. Dù tốc độ tăng trưởng tín dụng không quá cao so với cùng kỳ về tỷ lệ, nhưng xét trên quy mô nền tảng dư nợ lớn, lượng vốn tuyệt đối vẫn ở mức rất đáng kể. Điều này phản ánh nhu cầu vốn phục hồi mạnh của doanh nghiệp và nền kinh tế trong giai đoạn tăng tốc sản xuất, đầu tư.

Tuy nhiên, ở chiều ngược lại, huy động vốn từ dân cư và tổ chức lại tăng rất chậm. Khoảng cách giữa tăng trưởng tín dụng và huy động vốn ngày càng nới rộng đã khiến hệ thống ngân hàng phải đối mặt với bài toán thanh khoản ngay từ đầu năm. Đặc biệt, cấu trúc nguồn vốn chưa thực sự bền vững khi tỷ lệ tiền gửi ngắn hạn vẫn chiếm tỷ trọng lớn, trong khi nhu cầu vốn trung và dài hạn cho các dự án hạ tầng, sản xuất ngày càng gia tăng.

Tính đến ngày 24/3/2026, tăng trưởng tín dụng của nền kinh tế đạt mức 2,15%.

Cuộc đua lãi suất quay trở lại

Áp lực thanh khoản đã nhanh chóng lan sang mặt bằng lãi suất. Để giữ chân dòng tiền và cải thiện nguồn vốn, nhiều ngân hàng thương mại liên tục điều chỉnh tăng lãi suất huy động trong thời gian ngắn. Thị trường ghi nhận một làn sóng tăng lãi suất với tần suất dày, thậm chí có ngân hàng điều chỉnh nhiều lần chỉ trong vài tuần.

Mặt bằng lãi suất mới đang được thiết lập ở mức cao hơn đáng kể so với cuối năm 2025. Nhóm ngân hàng tư nhân tăng mạnh để cạnh tranh nguồn vốn, trong khi ngay cả các ngân hàng quốc doanh vốn có lợi thế thanh khoản cũng buộc phải tham gia điều chỉnh lãi suất ở các kỳ hạn dài.

Diễn biến này không chỉ phản ánh nhu cầu vốn gia tăng mà còn cho thấy áp lực giữ ổn định hệ thống trong bối cảnh dòng tiền có dấu hiệu dịch chuyển. Đồng thời, thị trường liên ngân hàng cũng ghi nhận những biến động đáng kể khi cơ quan điều hành phải sử dụng các công cụ như thị trường mở để điều tiết thanh khoản, cho thấy trạng thái dư thừa vốn trước đây đã không còn.

Doanh nghiệp chịu sức ép chi phí vốn

Khi chi phí huy động tăng lên, lãi suất cho vay khó tránh khỏi xu hướng đi lên, tạo áp lực trực tiếp lên cộng đồng doanh nghiệp. Trong bối cảnh nhiều doanh nghiệp vừa bước vào giai đoạn phục hồi sau thời gian khó khăn, việc chi phí vốn

gia tăng có thể làm giảm hiệu quả sản xuất kinh doanh, thậm chí ảnh hưởng đến khả năng mở rộng đầu tư.

Thực tế cho thấy, lãi suất vay đã có dấu hiệu tăng rõ rệt so với giai đoạn trước. Nhiều doanh nghiệp phản ánh mức lãi vay tăng mạnh, đặc biệt trong các lĩnh vực có nhu cầu vốn lớn như bất động sản, hạ tầng hay sản xuất công nghiệp. Điều này khiến bài toán tài chính trở nên khó khăn hơn, nhất là khi biên lợi nhuận chưa kịp cải thiện.

Không chỉ doanh nghiệp, người dân cũng chịu tác động khi lãi suất vay tiêu dùng và vay mua nhà tăng lên, ảnh hưởng đến khả năng chi tiêu và đầu tư. Đây là yếu tố có thể tác động ngược trở lại tổng cầu của nền kinh tế nếu không được kiểm soát hợp lý.

Trong bối cảnh đó, yêu cầu đặt ra đối với hệ thống ngân hàng là phải cân bằng giữa mục tiêu tăng trưởng tín dụng và đảm bảo an toàn thanh khoản. Việc tối ưu chi phí vận hành, tăng tỷ lệ vốn giá rẻ và kiểm soát rủi ro nợ xấu được xem là những giải pháp quan trọng để giảm áp lực lãi suất.

Ở góc độ vĩ mô, nhiều chuyên gia cho rằng cần giảm dần sự phụ thuộc vào tín dụng ngân hàng bằng cách phát triển mạnh hơn các kênh dẫn vốn khác như thị trường trái phiếu và cổ phiếu. Điều này không chỉ giúp chia sẻ gánh nặng cho hệ thống ngân hàng mà còn tạo nền tảng tài chính cân bằng và bền vững hơn cho nền kinh tế.

Trong khi đó, chính sách tiền tệ tiếp tục được điều hành theo hướng thận trọng, linh hoạt nhằm giữ ổn định vĩ mô, kiểm soát lạm phát và hỗ trợ tăng trưởng. Sự cân bằng giữa các mục tiêu này đòi hỏi khả năng điều hành tinh tế trong bối cảnh kinh tế toàn cầu còn nhiều biến động.

Có thể thấy, sự “lệch pha” giữa tín dụng và huy động vốn không chỉ là vấn đề kỹ thuật của ngành ngân hàng mà còn phản ánh trạng thái vận động của toàn bộ nền kinh tế. Nếu được xử lý hiệu quả, đây có thể là cơ hội để tái cấu trúc hệ thống tài chính theo hướng bền vững hơn. Ngược lại, nếu áp lực thanh khoản kéo dài, rủi ro về lãi suất và chi phí vốn sẽ tiếp tục lan rộng, ảnh hưởng đến đà phục hồi tăng trưởng trong thời gian tới.

Nam Sơn